

RP 109/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om el- och naturgasnätsavgifter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en lag om el- och naturgasnätsavgifter. Genom den nya lagen ersätts avgifterna för övervakning av elnätsinnehavare och naturgasnätsinnehavare, som nuförtiden anges i arbets- och näringsministeriets förordning om Energimarknadsverkets avgiftsbelagda prestationer (1400/2011) och tas ut av Energimarknadsverket, med el- och naturgasnätsavgifter. De avgifter för övervakning av elnätsinnehavare och naturgasnätsinnehavare som Energimarknadsverket tar ut hos elnäts- och naturgasnätsinnehavarna ska betraktas

som skatter i konstitutionell mening. Övervakningsavgifterna ska ersättas med motsvarande skatter som kallas elnätsavgifter och naturgasnätsavgifter och tas ut hos nätinnehavare. Grunderna för skatterna ska anges i lag.

Om förslaget genomförs, innebär det att budgeteringen av övervakningsavgifterna ändras. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses att bli behandlad i samband med den.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2013.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
Finansieringen av Energimarknadsverkets verksamhet	3
Avgifter för övervakning av el- och naturgasnätsinnehavare.....	3
1.2 Bedömning av nuläget	4
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	6
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
DETALJMOTIVERING	9
I LAGFÖRSLAG	9
II IKRAFTTRÄDANDE	11
III FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	11
LAGFÖRSLAG	14
om el- och naturgasnätsavgifter.....	14

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Finansieringen av Energimarknadsverkets verksamhet

Energimarknadsverkets verksamhet finansieras huvudsakligen genom de tillstånds- och övervakningsavgifter som tas ut hos de parter som omfattas av övervakningen. Energimarknadsverkets inkomster i form av tillstånds- och övervakningsavgifter samt utgifter som medförs av tillstånds- och övervakningsverksamheten har nettobudgeterats i statsbudgeten. I förklaringen till moment 32.60.01 *Energimarknadsverkets omkostnader* i budgeten finns det en tabell över bruttointkomster och bruttoutgifter. Nettobudgeterade poster har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under momentet.

Bestämmelser om de avgifter som ska tas ut för Energimarknadsverkets prestationer finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Enligt 6 § i lagen om grunderna för avgifter till staten bestäms avgifterna enligt självkostnadsprincipen. Bestämmelser om Energimarknadsverkets avgiftsbelagda prestationer utfärdas årligen genom arbets- och näringsministeriets förordning (senast genom arbets- och näringsministeriets förordning 1400/2011).

De inkomster som Energimarknadsverket samlar in i form av avgifter för verkets avgiftsbelagda prestationer fördelar sig mellan de olika prestationerna enligt följande (enligt 2011 års bokslutsdata):

Typ av prestation, Euro	(%)
Avgifter för övervakning av elnättsinnehavare	2 277 462 (62 %)
Avgifter för övervakning av naturgasnättsinnehavare	347 785 (9 %)
Tillståndsavgifter för elnättsinnehavare	45 200 (1 %)
Tillståndsavgifter för naturgasnättsinnehavare	0 (0 %)

Avgifter för behandling av utsläppsrapporter	253 754 (7 %)
Tillståndsavgifter för utsläppshandeln	206 030 (6 %)
Utsläppshandelsregistrets avgifter för användning av kontot	355 754 (10 %)
Avgifter för beslut om produktionsstöd	164 720 (4 %)

År 2011 finansierades 70 procent av Energimarknadsverkets totala kostnader genom inkomsterna från den avgiftsbelagda verksamheten. År 2011 uppgick inkomsterna från offentligt rättsliga prestationer till sammanlagt 2 948 697 euro.

Myndighetsavgifterna inom utsläppshandeln, övervakningen av el- och naturgasförsäljningen och myndighetsavgifterna enligt lagen om certifiering och angivande av elens ursprung (1129) samt lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1398/2010) finansieras huvudsakligen med statliga budgetmedel. År 2011 finansierades 30 procent av Energimarknadsverkets kostnader med anslag i budgeten. År 2011 beviljades Energimarknadsverket sammanlagt 1 998 000 euro i budgetanslag.

Avgifter för övervakning av el- och naturgasnättsinnehavare

Med stöd av arbets- och näringsministeriets förordning 1400/2011 tas följande övervakningsavgifter ut:

Avgifter för övervakning av elnättsinnehavare

För Energimarknadsverkets övervakning av elnättsinnehavare tas hos nätinnehavarna ut en årlig övervakningsavgift. Den övervakningsavgift som ska tas ut hos distributions- och regionnättsinnehavarna utgör 1,1 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade redovisningsperioden, dock minst 6 000 euro. Övervakningsavgiften för en stamnättsinnehavare som har ålagts systemansvar är 400 000 euro.

Med försäljningsintäkter av nätverksamheten avses summan av omsättningen av nätverksamheten minskad med försäljningens korrektivposter, såsom mervärdesskatt och kreditförluster, och övriga intäkter av nätaffärsverksamheten.

Om den redovisningsperiod som utgör grund för fastställandet av övervakningsavgiften avviker från kalenderåret, omvandlas försäljningsintäkterna av nätaffärsverksamheten när övervakningsavgiften fastställs så att de motsvarar ett år genom att de multipliceras med talet 12 och divideras med redovisningsperiodens längd i månader.

Avgifter för övervakning av naturgasnätinnehavare

För Energimarknadsverkets övervakning av naturgasnätinnehavare tas hos nätinnehavarna ut en årlig övervakningsavgift. Den övervakningsavgift som tas ut hos naturgasnätinnehavarna är 160 euro per miljon naturgaskubikmeter som nätinnehavaren överförde i sitt nät under föregående år, dock minst 5 000 euro, om den mängd naturgas som har överförts har varit högst 5 miljoner kubikmeter, och minst 6 000 euro, om den mängd naturgas som har överförts har varit mer än 5 miljoner kubikmeter. Övervakningsavgiften är dock högst 50 000 euro. Övervakningsavgiften för en naturgasnätinnehavare som har ålagts systemansvar är 100 000 euro.

Förordningens bestämmelser om övervakningsavgifter har vad gäller beräkningsgrunderna varit likalydande i fråga om innehavare av eldistributionsnät från och med år 2009, i fråga om stamnätinnehavare med systemansvar från och med år 2007 och i fråga om innehavare av överföringsnät för naturgas med systemansvar från och med år 2006. Övervakningsavgiften för innehavare av överföringsnät för naturgas har alltid baserat sig på mängden gas som överförts.

1.2 Bedömning av nuläget

Finansieringen av Energimarknadsverkets verksamhet genom övervakningsavgifter, som baserar sig på lagen om grunderna för avgifter till staten, började i mitten av 1990-

talet, eftersom elmarknadslagen, som trädde i kraft 1995, förutsatte att det inrättas ett helt nytt statligt ämbetsverk. Finansieringen av ämbetsverket verksamhet ordnades huvudsakligen genom de övervakningsavgifter som tas ut hos de parter som är föremål för övervakningen. Motsvarande praxis tillämpades också vid flera andra ämbetsverk på 1990-talet. Grundlagsutskottet fastställde i sina tre utlåtanden från 2002 (GrUU 61/2002 rd, GrUU 66/2002 rd, GrUU 67/2002 rd) bl.a. grunderna för övervakningsavgifter. Enligt grundlagsutskottets ställningstagande ska avgifter för övervakningen enligt 81 § i grundlagen i många avseenden betraktas som skatter i konstitutionell mening. I enlighet med detta ställningstagande har också de övervakningsavgifter som Energimarknadsverket tar ut blivit föremål för en omprövning.

Ur Energimarknadsverkets övervaknings-synvinkel har problemet med en finansiering som baserar sig på övervakningsavgifter varit att uppfylla kravet på kostnadsmotsvarighet som är förenat med avgifterna. Av Energimarknadsverket krävs det detaljerad uppföljning för att verksamheten som finansieras med övervakningsavgifterna och den budgetfinansierade verksamheten i tillräcklig utsträckning ska kunna åtskiljas från varandra samt för att visa att avgifterna motsvarar kostnaderna. Övervakningsverksamheten bildar dock en helhet, i vilken verksamheten ständigt ska utvecklas och tyngdpunkten i den ändras. Dessutom händer det att kostnaderna för verksamheten varierar från år till år. Finansiering av övervakningsverksamheten i en så stor utsträckning genom prestationsbaserad självkostnadsprissättning har också visat sig vara svårt från operativ synpunkt på en energimarknad som utvecklas kraftigt. Dessutom har det varit oklart vilka kostnader som kan täckas med inkomsterna från övervakningsavgifter. Också nätinnehavare som betalar övervakningsavgifter har framfört kritik mot omfattningen hos den verksamhet som finansieras med övervakningsavgifterna. Sett från detta perspektiv skulle en övergång till skattebaserat förfarande skapa klarhet i finansieringen av Energimarknadsverkets verksamhet.

Energimarknadsverkets inkomster i form av övervakningsavgifter och utgifter för

övervakningsverksamheten har nettobudgeterats i statsbudgeten. Nettobudgeterade poster har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under momentet för verkets omkostnader. Då övervakningsavgifterna i konstitutionell mening betraktas som avgifter av skattenatur kan de inte nettobudgeteras under momentet för omkostnader utan inkomsterna ska i statsbudgeten beaktas som bruttobudgeterade skatter. I så fall ska ett behövligt anslag med tanke på betalningen av utgifterna för övervakningen reserveras under momentet för omkostnader.

I samband med beredningen av propositionen har man också studerat möjligheten att ersätta de övervakningsavgifter som tas ut hos elnäts- och naturgasnätsinnehavare tydligare än förut med avgifter som baserar sig på övervakningsprestationer eller genom att övervakningen omvandlas till produkter. I Energimarknadsverkets nätövervakningsverksamhet finns det delområden inom vilka ett sådant förfarande skulle kunna genomföras. Å andra sidan skulle det vara mycket svårt att få till stånd ett sådant förfarande som skulle täcka hela den övervakningsverksamhet som Energimarknadsverket nuförtiden finansierar genom övervakningsavgifter. Det skulle vara svårt att inrikta prestationsbaserade avgifter på vissa centrala delar i övervakningsverksamheten, såsom kundernas begäran om undersökning av övervakningsobjekt, samarbetet inom den internationella regleringsmyndigheten, som har ett nära samband med utveckling och genomförande av den inre marknaden för energi, samt det långsiktiga arbetet för utveckling av nätövervakningen. Ett ytterligare problem med prestationsbaserade övervakningsavgifter är att övervakningsverksamheten bildar en helhet inom vilken verksamheten ständigt ska utvecklas och dess tyngdpunkt ändras. Dessutom händer det att kostnaderna för verksamheten varierar från år till år. Utvecklingsalternativ av denna typ skulle inte stöda en ändamålsenlig utveckling av el- och naturgasnätsövervakningen på en energimarknad som är stadd i kraftig utveckling.

Med beaktande av det som sagts ovan och grundlagsutskottets tolkningspraxis, som förklaras nedan i detaljmotiveringens avsnitt 3. Förhållande till grundlagen och lagstiftnings-

ordning, har man vid beredningsarbetet dock beslutat föreslå att övervakningsavgifterna ska ersättas med motsvarande skatter som kallas elnätsavgift och naturgasnätsavgift och tas ut hos nättinnehavare.

Alla energiprodukter, inklusive naturgas och el, kom att omfattas av ett harmoniserat system för punktskatt i och med att rådets direktiv 2003/96/EG om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet trädde i kraft vid ingången av 2004. I direktivet finns bestämmelser om strukturen hos skatten och minimivärdena på skatter. På energiprodukter tillämpas också rådets direktiv 2008/118/EG om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG, nedan *punktskattedirektivet*. I direktivet finns bestämmelser om de harmoniserade skattebaserna och förfarandena för punktskatt samt om övervakningssystemet som täcker tillverkningen och lagringen av produkter samt flyttningar av produkter mellan medlemsstaterna.

I punktskattedirektivet finns bestämmelser om både skatteuppbörd i fråga om produkter som omfattas av den harmoniserade beskattningen och om andra produkter som omfattas av indirekta skatter på punktskattepliktiga varor. Enligt artikel 1.2 i punktskattedirektivet får medlemsstaterna påföra andra indirekta skatter på punktskattepliktiga varor för särskilda ändamål, förutsatt att dessa skatter är förenliga med gemenskapens regler om punktskatt eller mervärdesskatt i fråga om bestämning av skattebas, skatteberäkning, skattskyldighet och övervakning, men inte innefattar bestämmelser om undantag från skatteplikt.

Det är möjligt att uppbära särskilda skatter på energiprodukter och el om detta sker på samma grunder och i samma skede som den egentliga punktskatten. Som exempel på särskilda skatter enligt ovan kan i Finlands fall nämnas bl.a. den försörjningsberedskapsavgift som tas ut på naturgas och el.

I Finland är innehavaren av överföringsnät som överlåter naturgas till konsumtion, dvs. den som överför naturgas från överföringsnätet till distributionsnätet, skyldig att betala skatt på naturgasen. Från överföringsnätet kan man dessutom skattefritt leverera natur-

gas till en registrerad användare av naturgas, såsom kraftverk, som betalar skatt på basis av skattepliktig förbrukning.

Den nuvarande elnätsavgiften är en fast avgift för stamnätsinnehavaren eller en avgift som för andra betalningsskyldigas del baserar sig på försäljningsintäkterna under redovisningsperioden. Punktskattedirektivet hindrar inte att samma grunder också används som bas för elnätskatten.

Naturgasnätsavgiften är en fast avgift för innehavare av överföringsnät för naturgas. Punktskattedirektivet uppställer inga hinder för användning av en fast avgiftsnivå som bas för skatten. Den nuvarande avgiften för distributionsnätsinnehavare grundar sig på mängden gas som överförs och skiljer sig således från systemet med punktskatt där distributionsnätsinnehavaren inte är alls är skattskyldig. Således kan naturgasnätskatten för en innehavare av naturgasdistributionsnät inte basera sig på mängden gas som överförs. En sådan lösning är inte förenlig med punktskattedirektivet. På grund av de krav som härleds från unionslagstiftningen föreslås att naturgasnätskatten för en innehavare av naturgasdistributionsnät ska baseras på försäljningsintäkterna under revisionsperioden på samma sätt som har föreslagits i fråga om innehavare av eldistributionsnät och innehavare av regionnät. Avsikten med ändring av skattebasen är inte att samla in extra intäkter utan nivån på skatten har fastställts så att den i så hög grad som möjligt ska motsvara den tidigare nivån.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Med hänsyn till grundlagsutskottets tolkningspraxis ska de avgifter för övervakning av elnätsinnehavare och naturgasnätsinnehavare som Energimarknadsverket tar ut hos elnäts- och naturgasnätsinnehavarna, sådana de anges i arbets- och näringsministeriets förordning 1400/2011, betraktas som skatter i konstitutionell mening.

Enligt propositionen ska el- och naturgasnätsinnehavarnas övervakningsavgifter ersättas med motsvarande skatter, som kallas elnätsavgifter och naturgasnätsavgifter och som tas ut hos nätinnehavare. Grunderna för

skatterna ska anges i lag. Målet är också fortsättningsvis att i inkomst till staten från elnäts- och naturgasnätsavgifter samla ett belopp i den storleksklass som motsvarar myndigheternas utgifter för övervakningen av elnät och naturgasnät samt det internationella samarbete som övervakningen förutsätter.

Enligt propositionen ska avgifterna också fortsättningsvis bestämmas enligt de beräkningsgrunder som används i förordningarna om Energimarknadsverkets avgiftsbelagda prestationer (försäljningsintäkter från elnätverksamheten). Den egentliga avgiften ska också fortsättningsvis fastställas av Energimarknadsverket utifrån de grunder som anges i lag. I lagen ska intas behövliga bestämmelser om indrivningen av avgifterna samt om de betalningsskyldigas rättsskydd, dock med hänsyn tagen till att skattelagstiftningen förutsätter mera detaljerade bestämmelser i fråga om skatter än i fråga om avgifter.

Om förslaget genomförs, innebär det att budgeteringen av övervakningsavgifterna i statsbudgeten ändras. Detta förklaras närmare nedan i avsnitt 3. Propositionens konsekvenser.

Enligt 27 § 36 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om skatter och avgifter med de avvikelser som anges i 18 § 5 punkten. Med stöd av det sistnämnda lagrummet har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapet tillkommande tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt, landskapet tillkommande närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet, kommunerna tillkommande skatter.

I samband med den i 19 § i självstyrelselagen avsedda lagstiftningskontrollen över landskapslagar har landskapet ansetts ha lagstiftningsbehörighet i el- och energifrågor. Landskapets lagstiftningsbehörighet är till denna del härledd behörighet som inte direkt framgår av den behörighetsförteckning som finns i 18 § i självstyrelselagen. Behörighetsbedömningen grundar sig ursprungligen på stiftandet av landskapslagen om el (Ellag för Åland, ÅFSS 1982:38) och tolkningen av 13 § 1 mom. 9 punkten i självstyrelselagen för Åland (670/1951) som var i kraft vid ti-

den för lagstiftningskontrollen. Det sistnämnda lagrummet motsvarade 18 § 22 punkten, som handlar om näringsverksamhet, i den gällande självstyrelselagen för Åland.

Bestämmelser om landskapets behörighet i förvaltningsärenden finns i 23 § i självstyrelselagen där det anges att förvaltningen i angelägenheter som har hänförs till landskapets lagstiftningsbehörighet ankommer på självstyrelsemyndigheterna.

De föreslagna el- och naturgasnätsavgifterna ska också med tanke på fördelningen av behörighet enligt självstyrelselagen betraktas som skatter och inte som avgifter. I propositionen är det således fråga om en statlig skatt som faller inom rikets lagstiftningsbehörighet och som påförs en verksamhet som omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Det är inte möjligt att genom en vanlig lag ändra eller kringgå eller omintetgöra den behörighet som enligt självstyrelselagen tillkommer landskapet. Med anledning av detta föreslås det att det i bestämmelsen om lagens tillämpningsområde intas en undantagsbestämmelse om nätinnehavare på Åland enligt vilken lagen inte ska tillämpas på nätinnehavare som har sin hemkommun i landskapet Åland.

Den ovan föreslagna undantagsbestämmelsen behövs också för att de nätinnehavare som har sin hemkommun i landskapet Åland inte skulle hamna att betala nätavgift till både riket med stöd av rikets lag och till landskapet med stöd av en eventuell lagstiftning som separat godkänts där. I och med undantagsbestämmelsen kan nuvarande praxis enligt vilken Energimarknadsverket inte tar ut övervakningsavgifter i landskapet följas också i fortsättningen.

En motsvarande undantagsbestämmelse intogs på motsvarande grunder i en lag om rundradioskatt som riksdagen har godkänt (RP 28/2012 rd, RSv 66/2012 rd).

3 Propositionens konsekvenser

De nuvarande övervakningsavgifterna för elstamnätsinnehavare som ålagts systemansvar samt naturgasnätsinnehavare som ålagts systemansvar har inte motsvarat den arbetsinsats som övervakningen har krävt. Enligt förslaget ska elnätsavgifterna och naturgas-

nätsavgifterna för den elstamnätsinnehavare och den naturgasnätsinnehavare som ålagts systemansvar vara högre än de nuvarande övervakningsavgifterna. Om förslagen genomförs, höjs således kostnaderna något för den elstamnätsinnehavare och den naturgasnätsinnehavare som ålagts systemansvar. De föreslagna höjningarna i avgifterna är så små att de i praktiken inte har någon inverkan på de överföringsavgifter för el och naturgas som tas ut hos kunderna.

Förslaget att ersätta Energimarknadsverkets nuvarande övervakningsavgifter med motsvarande elnätsavgifter som tas ut hos nätinnehavare inverkar inte på kostnaderna för enskilda nätinnehavare, eftersom grunderna för bestämmande av skatten inte föreslås bli ändrade jämfört med de avgiftsgrunder som tillämpas på de nuvarande övervakningsavgifterna.

Den naturgasnätsavgift som föreslås bli uttagen hos innehavare av distributionsnät för naturgas ska basera sig på nätinnehavarens försäljningsintäkter under föregående redovisningsperiod i stället för mängden gas som överförs. Försäljningsintäkterna för innehavarna av distributionsnät för naturgas har varit relativt stabila varför ändringen i avgiftsgrunden inte orsakar någon större årlig variation i de inkomsterna. De avgifter som tas ut av naturgasnätsinnehavare skulle sänkas något jämfört med nuläget. För en del av innehavarna av distributionsnät för naturgas skulle övergången till en avgift som baserar sig på försäljningsintäkterna innebära ändring i avgifternas storlek, men majoriteten av distributionsnätsinnehavarna skulle också fortsättningsvis betala minimiavgiften.

Det faktum att el- och naturgasnätsinnehavarnas övervakningsavgifter ersätts med motsvarande skatter, som kallas elnätsavgifter och naturgasnätsavgifter och tas ut hos nätinnehavare, innebär en ändring i budgeteringen av inkomsterna från övervakningen i statsbudgeten. Energimarknadsverkets inkomster av övervakningsverksamheten skulle efter det att förslaget förverkligats inte längre kunna nettobudgeteras under verkets omkostnadsmoment liksom tidigare utan inkomsterna ska intäktsföras som bruttoinkomster av skattenatur i statsbudgeten. I så fall ska ett behövligt anslag med tanke på be-

talningen av utgifterna för övervakningen reserveras under momentet för verkets omkostnader.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses att bli behandlad i samband med den. I budgetpropositionen finns det ett nytt moment 11.19.10 *Energimarknadsverkets tillsynsavgifter* där det beräknas inflyta 3 031 000 euro i inkomster. Vid dimensioneringen av anslaget under moment 32.60.01 *Energimarknadsverkets omkostnader* har som utökning till följd av ändringen i sättet att budgetera beaktats 2 750 000 euro. Avgifterna för den elstamnätsinnehavare som ålagts systemansvar och den naturgasnätsinnehavare som ålagts systemansvar har höjts jämfört med de nuvarande avgifterna varför det har uppskattats att det inflyter mera inkomster än vad som beräknats i utgifter vid dimensioneringen av anslaget. Målet är att el- och naturgasnätsavgifterna ska motsvara kostnaderna för övervakningen.

4 Beredningen av propositionen

Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 4 november 2009 en arbetsgrupp, som hade

till uppgift att utarbeta ett förslag till lagstiftning om genomförande av Europeiska gemenskapens tredje inre marknads paket för energi.

Enligt sitt uppdrag skulle arbetsgruppen också bedöma den rättsliga grunden för Energimarknadsverkets övervakningsavgifter och avgifter för behandling av utsläppsrapporter. Den föreslagna ändringen av lagstiftningen om övervakningsavgifter hänför sig till budgetpropositionen för 2013 varför propositionen med förslag till lag om el- och naturgasnätsavgifter åtskilts från de övriga behov att ändra lagstiftningen som arbetsgruppen har studerat och bildar en egen helhet.

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. I fråga om de centrala principerna baserar sig propositionen på det förslag som arbets- och näringsministeriets arbetsgrupp lagt fram. Utlåtande över propositionen har begärts av Ålands landskapsregering, finansministeriet, justitieministeriet, Energimarknadsverket, Finlands Energiindustri rf och Suomen Kaasuyhdistys ry.

DETALJMOTIVERING

I Lagförslag

1 §. Lagens tillämpningsområde. Med tanke på övervakningen av el- och naturgasmarknaden föreslås det att det av innehavare av elnät och naturgasnät årligen ska samlas elnätsavgift respektive naturgasnätsavgift till staten.

Energimarknadsverkets uppgifter omfattar övervakningen av el- och naturgasmarknaden. Energimarknadsverkets verksamhet som övervakare av el- och naturgasmarknaden finansieras huvudsakligen genom de tillstånds- och övervakningsavgifter som tas ut hos de parter som omfattas av övervakningen. Energimarknadsverkets inkomster i form av övervakningsverksamheten har hittills nettobudgeterats i statsbudgeten. Enligt grundlagsutskottets ställningstagande ska el- och naturgasnätsavgifterna betraktas som skatter i konstitutionell mening varför bestämmelser om avgifterna i fortsättningen ska utfärdas i lag och inkomsterna från avgifterna ska intäktsföras som bruttobelopp i budgeten.

Enligt 27 § 36 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om skatter och avgifter med de avvikelser som anges i 18 § 5 punkten. Med stöd av det sistnämnda lagrummet har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapet tillkommande tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt, landskapet tillkommande närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet, kommunerna tillkommande skatter. De föreslagna avgifterna skulle gälla det rättsområde som faller inom landskapets lagstiftnings- och förvaltningsbehörighet. Det är inte möjligt att genom en vanlig lag ändra eller kringgå eller omintetgöra den behörighet som enligt självstyrelselagen tillkommer landskapet. Med anledning av detta föreslås det att det i bestämmelsen om lagens tillämpningsområde intas en undantagsbestämmelse om nätinnehavare på Åland enligt vilken lagen inte ska tillämpas på nätinnehavare

som har sin hemkommun i landskapet Åland.

2 §. Definitioner. Paragrafen ska innehålla definitioner som är viktiga med tanke på lagens tillämpning och fastställandet av de betalningsskyldiga. Med eldistributionsnät avses enligt 1 punkten ett eldistributionsnät så som det definieras i elmarknadslagen (386/1995).

Med regionnät avses enligt 2 punkten ett lokalt eller regionalt elnät eller en lokal eller regional elledning för nominell spänning om minst 110 kilovolt som inte är en anslutningsledning och som inte överskrider riksgränsen.

Med nätinnehavare avses enligt 3 punkten en näringsidkare som i sin besittning har ett elnät eller naturgasnät och som utövar tillståndspliktig elnäts- eller naturgasnätsverksamhet i nätet i fråga. Kretsen av betalningsskyldiga skulle sålunda omfatta de elnätsinnehavare som avses i elmarknadslagen och de naturgasnätsinnehavare som avses i naturgasmarknadslagen (508/2000).

Med stamnätsinnehavare med systemansvar avses enligt 4 punkten en stamnätsinnehavare som ålagts systemansvar enligt elmarknadslagen, dvs. den stamnätsinnehavare som har systemansvar i Fastlandsfinland.

Med distributionsnät för naturgas avses enligt 5 punkten ett distributionsnät för naturgas så som det definieras i naturgasmarknadslagen.

Med distributionsnätsinnehavare med systemansvar avses enligt 6 punkten en distributionsnätsinnehavare som ålagts systemansvar enligt naturgasmarknadslagen.

3 §. Behörig myndighet. Behörig myndighet i fråga om fastställandet av avgifter och indrivningen av avgifterna ska vara Energimarknadsverket liksom också hittills. I paragrafen ges Energimarknadsverket behörighet att utfärda föreskrifter av teknisk art om betalningsförfarandet.

4 §. Betalning av el- och naturgasnätsavgifter. El- och naturgasnätsavgifterna ska förfalla till betalning vid en tidpunkt som fast-

ställt av Energimarknadsverket, dock tidigast den sista dagen i juni i kalenderåret.

5 §. Elnätsavgift. I paragrafen föreskrivs om grunderna för elnätsavgifter. Paragrafen motsvarar i fråga om elnätsinnehavare till sitt huvudsakliga innehåll 7 § i arbets- och näringsministeriets gällande förordning om Energimarknadsverkets avgiftsbelagda prestationer.

Elnätsavgiftens storlek föreslås bli dimensionerad efter den mängd arbete som myndigheterna bedöms behöva avsätta för var och en av nätinnehavarna. Av denna orsak föreslås det att en högre elnätsavgift ska fastställas för stamnätsinnehavare med systemansvar, som är viktiga med tanke på elmarknadens funktion, än för distributionsnätsinnehavare. På motsvarande sätt ska elnätsavgifterna för distributions- och regionnätsinnehavare återspegla volymen hos deras verksamhet.

Det föreslås att distributionsnätsinnehavare och regionnätsinnehavare ska åläggas att betala en elnätsavgift som baserar sig på omsättningen för elnätsverksamheten. Å andra sidan föreslås det att det av stamnätsinnehavare med systemansvar ska samlas en elnätsavgift som består av ett fast belopp. Det föreslås att någon elnätsavgift för distributionsnätsinnehavaren och regionnätsinnehavaren inte ska tas ut hos en stamnätsinnehavare som har systemansvar trots att denna vid sidan av stamnätsaffärsverksamheten också bedriver elnätsaffärsverksamhet i ett elnät som är förenligt med definitionen på ett distributions- eller regionnät.

6 §. Naturgasnätsavgift. Naturgasnätsavgiftens storlek föreslås bli dimensionerad efter den mängd arbete som myndigheterna bedöms behöva avsätta för var och en av nätinnehavarna. Av denna anledning ska innehavare av överföringsnät som är viktiga med tanke på naturgasmarknadens funktion åläggas att betala en högre naturgasnätsavgift än distributionsnätsinnehavarna. På motsvarande sätt ska naturgasnätsavgifterna för distributionsnätsinnehavarna återspegla volymen hos deras verksamhet.

Det föreslås att det distributionsnätsinnehavare åläggs att betala en naturgasnätsavgift som baserar sig på omsättningen för naturgasnätsaffärsverksamheten. I punktskattedi-

rektivet (2008/118/EG) finns bestämmelser om både skatteuppbörd i fråga om produkter som omfattas av den harmoniserade beskattningen och om andra produkter som omfattas av indirekta skatter på punktskattepliktiga varor. Enligt artikel 1.2 i punktskattedirektivet får medlemsstaterna påföra andra indirekta skatter på punktskattepliktiga varor för särskilda ändamål, förutsatt att dessa skatter är förenliga med gemenskapens regler om punktskatt eller mervärdesskatt i fråga om bestämning av skattebas, skatteberäkning, skattskyldighet och övervakning, men inte innefattar bestämmelser om undantag från skatteplikt.

Det är möjligt att uppbära särskilda skatter på energiprodukter och el, om detta sker för särskilda ändamål och på samma grunder och i samma skede som den egentliga punktskatten. Som exempel på särskilda skatter enligt ovan kan i Finlands fall nämnas bl.a. den försörjningsberedskapsavgift som tas ut på naturgas och el.

I Finland är innehavaren av överföringsnät som överlåter naturgas till konsumtion, dvs. den som överför naturgas från överföringsnätet till distributionsnätet, skyldig att betala skatt på naturgasen. Från överföringsnätet kan man dessutom skattefritt leverera naturgas till en registrerad användare av naturgas, såsom kraftverk, som betalar skatt på basis av skattepliktig förbrukning.

Punktskattedirektivet uppställer inga hinder för användning av en fast avgiftsnivå som bas för skatten. Den nuvarande avgiften för distributionsnätsinnehavare grundar sig på mängden gas som överförts och skiljer sig således från systemet med punktskatt där distributionsnätsinnehavaren inte är alls är skattskyldig. Således kan naturgasnätsskatten för en innehavare av naturgasdistributionsnät inte basera sig på mängden gas som överförts.

Det föreslås å andra sidan att en fast naturgasnätsavgift ska tas ut hos en distributionsnätsinnehavare med systemansvar. Det föreslås att någon naturgasnätsavgift för distributionsnätsinnehavaren inte ska tas ut hos den distributionsnätsinnehavare som har systemansvar trots att denna vid sidan av stamnätsaffärsverksamheten också bedriver naturgasnätsaffärsverksamhet i ett naturgasnät som är

förenligt med definitionen på ett distributionsnät.

Naturgasnätsavgiften för en distributionsnätssinnehavare med systemansvar skulle vara högre än den nuvarande övervakningsavgiften. Avgiftens storlek skulle då bättre motsvara den arbetsmängd som avsätts för övervakning.

7 §. Fastställande av el- och naturgasnätsavgifter. Paragrafen motsvarar i fråga om innehållet 8 § i arbets- och näringsministeriets förordning om Energimarknadsverkets avgiftsbelagda prestationer. Med försäljningsintäkter av nätverksamheten avses summan av omsättningen av nätverksamheten minskad med försäljningens korrektivposter, såsom mervärdesskatt och kreditförluster, och övriga intäkter av nätaffärsverksamheten. Om den redovisningsperiod som utgör grunden för fastställandet av el- eller naturgasnätsavgiften avviker från ett kalenderår ska försäljningsintäkterna av nätverksamheten när avgiften fastställs omvandlas så att de motsvarar ett år.

8 §. Rättelse till den betalningsskyldiges fördel. I paragrafen föreslås en sedvanlig bestämmelse om avgiftsrättelse till den betalningsskyldiges fördel som är nödvändig med tanke på verkställandet av beskattningen.

9 §. Rättelse till betalningsmottagarens fördel. I paragrafen föreslås en sedvanlig bestämmelse om avgiftsrättelse till betalningsmottagarens fördel som är nödvändig med tanke på verkställandet av beskattningen.

10 §. Begäran om omprövning. I paragrafen föreslås bestämmelser om begäran om omprövning. Omprövning av ett beslut i ett ärende som gäller el- eller naturgasnätsavgift ska sökas hos Energimarknadsverket. Begäran om omprövning i ett ärende som gäller påförande av avgift ska inlämnas inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes.

11 §. Ändringsökande. I ett beslut som Energimarknadsverket fattat med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändringsökande genom besvär hos förvaltningsdomstolen ska vara möjligt först efter förfarandet för omprövning. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas endast,

om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

12 §. Indrivning av avgifterna. El- och naturgasnätsavgifterna får drivas in utan utsökningsgrund i den ordning som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (706/2007).

13 §. Skyldigheten att lämna uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om den betalningsskyldiges skyldighet att lämna uppgifter.

14 §. Ikraftträdande. Paragrafen föreslås innehålla en ikraftträdelsebestämmelse. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

II Ikraftträdande

Genom den föreslagna lagen ersätts de avgifter för övervakning av elnätsinnehavare och naturgasnätsinnehavare som nuförtiden anges i arbets- och näringsministeriets förordning om Energimarknadsverkets avgiftsbelagda prestationer (1400/2011) och som Energimarknadsverket tar ut. Förordningen är i kraft till utgången av 2012. Av denna anledning avses denna lag träda i kraft från och med den 1 januari 2013.

III Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

Energimarknadsverkets verksamhet har sedan år 1995 delvis finansierats med övervakningsavgifter som baserar sig på lagen om grunderna för avgifter till staten. Förfarandet med övervakningsavgifter som grundar sig på lagen om grunder för avgifter till staten blev dock år 2002 föremål för grundlagsutskottets granskning i samband med att regeringspropositionen med förslag till en ny kommunikationsmarknadslag behandlades i riksdagen. I det sammanhanget fastställde grundlagsutskottet grunderna för vissa avgifter, inklusive övervakningsavgifter, som sedermera har tillämpats på övervakningen av kommunikationsmarknaden, postverksamheten, olika former av transporter, finansmarknaden samt läkemedel. Grundlagsutskottets utlåtandepraxis förutsätter att också grunderna för de övervakningsavgifter som tas ut av Energimarknadsverket omprövas.

Enligt lagen om grunderna för avgifter till staten avses med offentligrättslig prestation en sådan prestation av en statlig myndighet vars efterfrågan grundar sig på lag eller förordning och som myndigheten har faktisk ensamrätt att utföra. Exempelvis övervakarens tillståndsbeslut är en offentligrättslig prestation för vilken en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten får tas ut. Enligt lagen om grunderna för avgifter till staten ska storleken på den avgift som staten uppbär för en offentligrättslig prestation motsvara beloppet av statens totalkostnader för prestationen (självkostnadsvärde). Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis har å andra sidan avgifter för övervakningen enligt 81 § i grundlagen i många avseenden betraktas som skatter i konstitutionell mening.

Enligt grundlagen (81 §) är de prestationer som den offentliga makten påför antingen skatter eller avgifter. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis är typiska kännetecken för en skatt att prestationen utförs utan motprestation, den är obligatorisk och att produktionskostnaderna överskrids om prestationen tas ut i samband med någon tjänst eller nyttighet.

Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis är det utmärkande för konstitutionella avgifter att de utgör ersättningar eller vederlag för service som tillhandahålls av det allmänna; om däremot inget motprestationsförhållande föreligger, är sådana penningprestationer till staten skatter i konstitutionell mening (RP 1/1998 rd, s. 134-135, GrUU 61/2002 rd, s. 5/II, GrUU 66/2002 rd, s. 3/II, GrUU 67/2002 rd, s. 3/II). Avgiftens storlek och grunderna för bestämning av avgiften ska i alla fall ha kvar något slag av samband med kostnaderna för prestationen. Enligt detta är full kostnadsmotsvarighet inte villkoret för att en penningprestation ska betraktas som avgift, men avgiftens storlek och grunderna för bestämning av avgiften skall i alla fall ha kvar något slag av samband med kostnaderna för prestationen. Ju större skillnaden mellan en avgift och kostnaderna för en prestation inte minst i samband med en offentligrättslig uppgift är, desto närmare ligger det till hands att betrakta prestationen som en konstitutionell skatt.

Att en penningprestation möjligen har ett begränsat syfte spelar ingen roll vid bedömningen av prestationens konstitutionella natur. Om det allmänt tas ut ett penningbelopp för finansiering av någon verksamhet, t.ex. för ersättande av de kostnader som medförs för ett ämbetsverk av skötseln av vissa lagstadgade uppgifter, är det snarare frågan om en konstitutionell skatt än en avgift.

Om den avgiftsskyldige själv kan välja huruvida han eller hon använder en verksamhet som medför avgiftsskyldighet eller någon avgiftsfri verksamhet handlar det om en avgift. Avgift förutsätter aktivitet av något slag från den avgiftsskyldiges sida.

I regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om Finansinspektionen och vissa lagar i samband med den (RP 66/2008 rd) behandlas frågan om att täcka kostnaderna för övervakningen. I den diskuteras möjligheterna till s.k. produktifiering av övervakningen. När det gäller Finansinspektionen har man kommit fram till att åtgärdsavgifterna är avgifter enligt lagen om grunderna för avgifter till staten. Tillsynsavgifterna däremot är skatter om vilka en egen lag har stiftats [lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008)].

I 81 § i grundlagen föreskrivs det att om statsskatt bestäms genom lag, som ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. Enligt motiveringarna till regeringens proposition RP 1/1998 rd ska en lag om statsskatt enligt förslaget innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek. Av lagen ska entydigt framgå skattskyldighetens omfattning. Regleringarna ska vara sätillvida exakt utformade att den prövningsrätt som de tillämpande myndigheterna har när det gäller att bestämma skattens storlek ska vara bunden till sin natur. Vidare ska en skattelag innehålla bestämmelser om de skattskyldigas rättsskydd, dvs. om sökande av ändring i beskattningsbeslut. Grunderna för beräkning av de övervakningsavgifter som Energimarknadsverket tar ut och som nuförtiden ingår i en förordning om Energimarknadsverkets avgiftsbelagda prestationer kan anses uppfylla kriterierna för fastställande av en skatt. Författningsnivån däremot uppfyller inte de

krav som i grundlagen ställs i fråga om skatter.

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Människor får inte godtyckligt särbehandlas vare sig positivt eller negativt genom lag. Likställigheten förutsätter dock inte att alla människor i alla situationer behandlas lika, om inte omständigheterna är desamma. Det väsentliga är om en differentiering kan motiveras på ett acceptabelt sätt med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna (t.ex. GrUU 73/2002 rd, GrUU16/2006 rd, s. 2, GrUU 46/2006 rd, s. 2). Likställighetsbestämmelsen i 6 § i grundlagen förutsätter i princip likabehandling bl.a. med hänsyn till bostadsort. Enbart ett geografiskt kriterium kan alltså inte anses vara ett godtagbart skäl för differentiering (t.ex. GrUU 59/2001 rd, s. 2). Således måste man bedöma om det i fråga om den nätavgift som tillkommer staten finns godtagbara skäl att nätinnehavare som är verksamma på Åland försätts i en fördelaktigare position än de nätinnehavare som bor i riket.

Enligt 120 § i grundlagen har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland. Enligt

75 § 1 mom. i grundlagen gäller angående lagstiftningsordningen för självstyrelselagen för Åland det som särskilt bestäms i nämnda lag.

Eftersom den lagstiftnings- och förvaltningsbehörighet som tillkommer landskapet inte kan ändras eller kringgås genom en vanlig lag, finns det godtagbara och motiverade skäl att i den föreslagna lagen ta in ett regionalt undantag som gäller Åland och som hänför sig till lagens tillämpningsområde. Undantaget som föreslås utgör således inte ett problem med tanke på likställighetsbestämmelsen i 6 § i grundlagen.

Genom undantagsbestämmelsen skulle nuvarande praxis kvarstå och en åländsk elnätsinnehavare skulle inte råka ut för en eventuellt kumulerande avgift.

Eftersom frågan om förutsättningarna för skattefrihet i fråga om nätinnehavare på Åland lämnar rum för tolkning, bör ett utlåtande av grundlagsutskottet inhämtas om propositionen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om el- och naturgasnätsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

För övervakningen av el- och naturgasmarknaden betalas till staten årligen elnätsavgift och naturgasnätsavgift i enlighet med denna lag.

Denna lag tillämpas inte på en nätinnehavare som har sin hemkommun i landskapet Åland.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *eldistributionsnät* ett elnät som har en nominell spänning som understiger 110 kilovolt,

2) *regionnät* ett lokalt eller regionalt elnät eller en lokal eller regional elledning för nominell spänning om minst 110 kilovolt som inte är en anslutningsledning och som inte överskrider riksgården,

3) *nätinnehavare* en näringsidkare som i sin besittning har ett elnät eller naturgasnät och som utövar tillståndspliktig elnäts- eller naturgasnätsverksamhet i nätet i fråga,

4) *stamnätsinnehavare med systemansvar* en stamnätsinnehavare som ålagts systemansvar enligt elmarknadslagen (386/1995),

5) *distributionsnät för naturgas* ett lokalt eller regionalt naturgasrörssystem via vilket naturgas transporteras under reducerat tryck,

6) *distributionsnätsinnehavare med systemansvar* en innehavare av överföringsnät som ålagts systemansvar enligt naturgasmarknadslagen (508/2000).

3 §

Behörig myndighet

El- och naturgasnätsavgifterna fastställs och indrivs kalenderårsvis av Energimarknadsverket som får utfärda närmare föreskrifter om betalningsförfarandet.

4 §

Betalning av el- och naturgasnätsavgifter

El- och naturgasnätsavgifterna förfaller till betalning vid en tidpunkt som fastställts av Energimarknadsverket, dock tidigast den sista dagen i juni i kalenderåret.

5 §

Elnätsavgift

Elnätsavgiften för distributionsnätsinnehavare och regionnätsinnehavare är 1,1 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamhet.

ten under den senast avslutade redovisningsperioden, dock minst 6 000 euro.

Elnätsavgiften för en stamnätsinnehavare med systemansvar är 500 000 euro. Någon elnätsavgift enligt 1 mom. tas inte ut hos en stamnätsinnehavare med systemansvar.

6 §

Naturgasnätsavgift

Naturgasnätsavgiften för en innehavare av distributionsnät för naturgas är 1,1 promille av försäljningsintäkterna av nätverksamheten under den senast avslutade redovisningsperioden, dock minst 6 000 euro.

Naturgasnätsavgiften för en distributionsnätinnehavare med systemansvar är 125 000 euro. Någon naturgasnätsavgift enligt 1 mom. tas inte ut hos en överföringsnätinnehavare med systemansvar.

7 §

Fastställande av el- och naturgasnätsavgifter

Med försäljningsintäkter av nätverksamheten avses summan av omsättningen av nätverksamheten minskad med försäljningens korrektivposter, såsom mervärdesskatt och kreditförluster, och övriga intäkter av nätaffärsverksamheten.

Om den redovisningsperiod som utgör grund för fastställande av elnätsavgiften avviker från kalenderåret, omvandlas försäljningsintäkterna av nätaffärsverksamheten när el- och naturgasnätsavgiften fastställs så att de motsvarar ett år genom att de multipliceras med det tal som fås när talet 12 divideras med antalet månader som ingår i redovisningsperioden.

8 §

Rättelse till den betalningsskyldiges fördel

Om den betalningsskyldige på grund av ett fel har påförts en för stor avgift eller fått ett för litet belopp i återbäring, ska avgiftsbeslutet rättas om saken inte har avgjorts genom beslut med anledning av besvär. Rättelse till den betalningsskyldiges fördel kan göras

inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes.

9 §

Rättelse till betalningsmottagarens fördel

Om den betalningsskyldige, på grund av ett räknefel eller ett motsvarande misstag eller på grund av att saken till någon del inte har utretts, inte har påförts en föreskriven avgift eller en del av avgiften oberoende av den betalningsskyldige, ska avgiftsbeslutet rättas, om inte saken har avgjorts genom beslut med anledning av besvär. Rättelse till betalningsmottagarens fördel kan göras inom ett år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes eller borde ha påförts.

10 §

Begäran om omprövning

Omprövning av ett beslut i ett ärende som gäller el- eller naturgasnätsavgift får sökas hos Energimarknadsverket. Begäran om omprövning i ett ärende som gäller påförande av avgift ska inlämnas inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes.

11 §

Ändringsökande

I ett beslut som Energimarknadsverket fattat med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

12 §

Indrivning av avgifterna

El- och naturgasnätsavgifterna får drivas in i den ordning som föreskrivs i lagen om in-

drivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (706/2007).

13 §

Skyldigheten att lämna uppgifter

El- och naturgasnätinnehavare ska lämna Energimarknadsverket sådana uppgifter som behövs för att avgifter enligt denna lag ska kunna påföras.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 17 september 2012

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPIILAINEN

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*